

Laaggeletterdheid dient men beter te signaleren en meer bespreekbaar maken.

Recent onderzoeksresultaat:

Uit internationaal onderzoek, gehouden in december 2023, is gebleken dat 1 op de 3 leerlingen, vanaf de leeftijdsklasse 15 jaar, in Nederland onvoldoende leesvaardigheid hebben, daarnaast hebben 2,5 miljoen Nederlanders moeite met lezen, rekenen en bij gebruik maken van een computer of mobieltje. Daar dit een groot probleem is wordt het tijd dat dit ook bespreekbaar gemaakt wordt.

Volgens de Stichting Lezen en Schrijven neemt het aantal laaggeletterden, al jaren toe waardoor er ook meer bij komende zorgen zijn te weten:

- > Veel Nederlanders hebben onvoldoende lees- en rekenvaardigheden, thans is gebleken uit het onderzoek dat dit ook al bij de 15-jarige kan worden vastgesteld. Te bedenken dat we het hier hebben over een doelgroep leerplichtigen, waarbij het tijd gaat worden om erbij stil te gaan staan en veel meer overgesproken en aan verbeteringen gewerkt moet gaan worden.
- > Zeker als uit onderzoeken is gebleken dat 1 op de 9 ouders met minderjarige kinderen zelf moeite hebben met lezen en schrijven. Hun kinderen beginnen vaker met taal- en leesachterstanden aan de basisschool. Alleen als ouders van jongs af aan investeren in de ontwikkeling van hun kind op het terrein van basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden), kan deze trend worden omgebogen, is de visie van een Directeur - bestuurder.
- > Onderzoeken uit het prille verleden hebben aangetoond dat al langer bekend is dat in Nederland 2,5 miljoen mensen problemen hebben met basisvaardigheden in het lezen, schrijven en het gebruik maken van digitale basisvaardigheden van met een computer en mobieltje.

Laaggeletterdheid wordt ook vaak verhuld, maar er zijn veel signalen die men kan herkennen:

In Nederland is 1 op de 6 mensen laaggeletterd. Het kan niet missen dat de samenleving, in de breedste zin van het woord te maken krijgt met laaggeletterdheid. Het is dan ook van groot belang dat de samenleving de signalen van laaggeletterd zijn herkent en op gepaste wijze het met de berokkenen tracht bespreekbaar te maken. Voor mensen werkzaam in het onderwijs, dienstverlening maar ook ouders, is het van groot belang om voor zichzelf duidelijk te hebben, of er wat aan te doen is om verbetering tot stand te brengen en welke wegen er bewandeld moeten worden om hierin succesvol te kunnen zijn. Houdt als ouders altijd de vinger aan de pols als wordt geconstateerd dat hun kind met laaggeletterdheid van doen heeft en onderneem tijdig actie, dit in het belang van het kind daar het zijn algemene en sociale ontwikkeling alleen maar ten goede kan komen.

Taalhuizen bereiken laaggeletterden nauwelijks, dan moeten er andere instanties op gaan staan:

Om laaggeletterdheid aan te pakken zijn er in Nederland al ruim 200 Taalhuizen opgericht. Daar kunnen mensen hun taalvaardigheden ontwikkelen. Maar werkt deze aanpak wel en is het bekend dat deze Taalhuizen mogelijkheden bieden om de vaardigheden te verbeteren? Uit een onderzoek is gebleken dat de Taalhuizen de mensen die laaggeletterd zijn moeilijk bereiken en dat laaggeletterden te weinig weten van het bestaan en de mogelijkheden die Taalhuizen biedt niet op de hoogte hiervan zijn en niet weten als men daar gebruik van wil maken, hoe men daarbinnen kan komen.

Schaamte speelt zeker een rol bij de laaggeletterden als het gaat om hun problemen, waar zij dagelijks tegen aanlopen, bespreekbaar te maken en schaamte is ook een van de redenen dat het laaggeletterden niet lukt om contact te zoeken en te leggen met instanties die daarvoor in het leven zijn geroepen.

Laaggeletterdheid is een blinde vlek in het sociaal domein:

2,5 Miljoen mensen hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de digitale wereld.

Ook in het sociaal domein bereiken wij als actieve bewoner, vrijwilliger, sociaal professional of beleidsmaker, de Nederlandstalige laaggeletterden onvoldoende. Ze worden niet opgemerkt in de kerk, op de basisschool, in het buurthuis, vrijwilligerswerk of vereniging. De (sociale) wijkteams, de huisarts, de schuldhulpverlening, het

(school)maatschappelijk werk, het ouderen- of jongerenwerk, preventietrajecten tegen eenzaamheid en het gemeenteloket zien ze over het hoofd. We kunnen gerust spreken van een blinde vlek.

Onwetendheid en ongeloof:

Hoe komt het toch dat professionals deze enorme groep mensen niet of nauwelijks in beeld heeft? Zij die werkzaam zijn in het sociaal domein zijn toch van de leefwereld? Zij willen toch dat iedereen kan meedoen en daarom dienen zij toch te werken aan preventie en (vroeg)signalering? Mogelijk spelen onwetendheid en ongeloof een rol. Misschien kunnen zij zich niet voorstellen dat laaggeletterdheid zo'n groot probleem is, vooral onder Nederlandstaligen. Het onderwijs is hier toch goed geregeld? Er is toch een leer- en kwalificatieplicht?

Taboe:

Een andere mogelijke oorzaak van onze blinde vlek is dat we misschien bang zijn om te problematiseren. Als mensen zelf niet aangeven dat ze hinder ondervinden van onvoldoende basisvaardigheden, waarom zouden wij er dan een punt van maken? Maar wie de negatieve gevolgen van laaggeletterdheid onder ogen ziet, komt daar niet mee weg. En je gaat er zo aan voorbij dat laaggeletterdheid een taboeonderwerp is, omringd met schaamte en handelingsverlegenheid.

Nu aan de slag, daar het belang van de laaggeletterden kan worden ingezet:

Het is tijd dat we dat inzien en mede-probleemeigenaar worden. Niet van een stukje, zoals het signaleren, maar van de hele opgave. Laten we samenwerken en zorgen dat we niet langer blind zijn voor deze problematiek maar gaan bijdragen aan effectieve preventie, signaleren en aanpak daarvan.

BUS is van mening dat het nu tijd wordt om tot een gezamenlijke aanpak over te gaan:

Stel het belang van de laaggeletterden centraal, maak het bespreekbaar, signaleer en pak door is ons devies. Dit moet een opdracht zijn geldend voor de gehele samenleving, dan pas kunnen er positieve ontwikkelingen gaan ontstaan waar de laaggeletterden mee zijn gediend en zij volwaardig in onze samenleving kunnen participeren en meedoen. Ieder mens heeft talent en laten we de talenten koesteren en kansen geven om tot uiting te laten komen. De samenleving vaart er wel bij.

Als belangenbehartigingsorganisatie hebben wij kennis opgedaan over het begrip laaggeletterdheid en zijn wij langdurig mede actief geweest om laaggeletterdheid, samen met Stichting 't Lift, op de kaart te zetten. Daarbij heeft BUS ook voor een vorm van ondersteuning zorggedragen in samenwerking met Feniks, Emancipatie Expertise Centrum. BUS heeft vanuit haar corebusiness te weten: het spreekuurwerk, scholingsprogramma's en haar activiteitenagenda de problemen, die laaggeletterdheid met zich meebrengt en waar de doelgroep de laaggeletterden mee worstelden, kunnen vaststellen en de noodzakelijke aandacht kunnen geven. Graag willen wij, in het kader van het begrip Bestaanszekerheid, daarom juist opnieuw aandacht voor het onderwerp laaggeletterdheid vragen en ons op enige wijze voor gaan inzetten. Doet u mee?

Indien u in contact met onze organisatie wilt komen is het denken wij belangrijk dat u weet wie we zijn en wat we goed in zijn en kunnen realiseren, vandaar dat wij ons graag aan u voorstellen: Wij zijn Vereniging BUS, een Brabantse Koepelorganisatie die zich in onze provincie inzet voor de mensen die samenwerken met burgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die hun vizier gericht hebben op de samenleving en specifiek voor die mensen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Wie is BUS en hoe kan ik BUS bereiken?

**Graag verwijzen wij u onze website aan, een website met heel veel actuele informatie over allerlei zaken waar wij mensen mee te maken hebben in ons dagelijks leven te weten: Wonen, werken, inkomen, zorg, maatschappelijke en sociale vraagstukken betreft het sociaal domein. Onze website: www.debus.nl
Wenst u in contact met BUS te komen, wat wij zeer op prijs zouden stellen, stuur dan een bericht per mail naar: info@debus.nl . Wij zeggen u toe dat u binnen 24 uur een reactiemail van ons ontvangt.**